

skulde forelægges for Rigsdagen, var Rigsretten ikke competent. Sagen var allerede anlagt, forinden Fællesforsamlingen blev vedtagen, og Indstævningen havde fundet Sted, men ifkun paa Grund af tilfældige Omstændigheder var den ikke ført igjennem; allerede dengang stod man dog paa, at Rigsretten var incompetent! Jeg troer, at den Anskuelse var faist, da den blev fremsat; der var ingen anden Ret end Kongeriget's Rigsret, der kunde dømme i Sagen; derimod vil jeg tilstaae, at nu vil Sagen i mine Tanker stille sig anderledes. Naar Sagen er anlagt flere Aar, efterat Fællesforsamlingen er traadt i Kraft, efter at Rigsretten har afgivet sin Myndighed til en ny Domstol, da vil det være stridende imod de Retsbegreber, der ere fremherskende her i Landet og der i mange Tilfælde have vundet Anerkjendelse, om den ældre Domstol skulde troe sig berettiget til endnu at paaføende Spørgsmaal, der ligge udenfor den Sphære, den tidligere har havt med at gjøre. Jeg skal ikke dvele ved tidligere Love og Forordninger, hvorved nye Retter ere oprettede; jeg vil holde mig til een eneste, som er fra 1848, nemlig om Afstaffelsen af Overpolitiretten; derved bestemtes, at de Sager, som alt vare indankede, skulde afgjøres af de ældre Retter, men alle nye Sager henhøre under de nye Domstole, nemlig Landsoverretterne. Jeg troer saaledes ikke, at der kan være Skygge af Tvivl om, at dersom der virkelig vilde blive Spørgsmaal om Ansvar, — og selv om det var muligt at sondre Finantsloven i tvende Dele, saaledes at man kunde betragte en Deel, som henhørende under den ene Rigsret, medens den anden Deel hørte under en anden Rigsret, at da Kongeriget's Rigsret vilde dømme under de nuværende Forhold i en saadan Sag. Og dersom begge Rigsretter skulde kunne dømme i Anledning af Spørgsmaal, der vedrørte begge Halvdele af Finantsaaret, saa vilde der opstaae Forviklinger, som i mine Dine vilde være af den alvorligste Natur. Lad os tænke os en Sag, anlagt baade af Rigsdagen og Rigsraadet, som altsaa maatte paadømmes baade af Rigsretten for Monarchiet og af Rigsretten for Kongeriget. Mindretallet henviser netop til at afvente, indtil en Betænkning fra Rigsraa-

det foreligger; vi skulle altsaa vente paa en Betænkning, som kan føre til Ansvar fra Rigsraadets Side. Vi have da dobbelt Ansvar og dobbelte Domstole; den ene dømmer efter Rigsdagens, den anden efter Rigsraadets Anklage, og vi faae maaskee to Domme af heelt forskjellig Natur: den ene fristender, den anden domsfælder. Jeg troer ikke, at man kan finde et saadant Resultat ønskeligt. Man kunde ogsaa tænke sig, at den ene Lovgivningsmagt anlagde Sag, og den anden, derimod erklærede, at der Intet var at gjøre. Det vilde dog see besynderligt ud, da man henviser her til Rigsraadets Betænkning, naar det, der bliver gjort fra den ene, ikke bliver gjort fra den anden Side, hvorved Splid og Modsigelse opstaaer. Naar man vel overveier alle disse Forhold, vil det vistnok vise sig som meget betænkeligt, om man for en reen Form, thi praktisk Betydning troer jeg ikke Noget vil paastaae det har, vil, om ikke underkende en tidligere Beslutning, saa dog tilføedsætte de Forudsætninger, hvorunder Statsrevisorvalget i sin Tid er foregaaet, og hvorefter Revisorerne følgelig have taget Regnskaberne under Behandling.

Monrad: Da Talen var om en Nedsættelse af Statsrevisorernes Løn fra 1600 til 1000 Rd., vare Motiverne dertil forskjellige. Nogle meente, at det burde skee, fordi Arbeidet nu maatte være blevet lettere, Andre, fordi man udelukkede fra Revisionen endeel Regnskaber, som de tidligere havde havt at revidere. Det vilde nu dog være en overordentlig mærkelig og sjelden Fremgangsmaade, at en Rigsdag skulde give Afkald paa den den efter Grundloven tilkommende Rettighed til at revidere og decidere Regnskaberne, ikke aabenbart, men paa en indirekte Maadederved, at den nedsætter Revisorernes Løn fra 1600 til 1000 Rd. Jeg troer, at man skal kunne lade om Exempler paa, at Afkald paa constitutionelle Rettigheder ere forekomne paa en saadan indirecte Maade, ved at nedsætte Lønningen med nogle Hundrede Rigsdaler, istedetfor ligefrem og aabenbart, forsaavidt man virkelig maatte finde Anledning til at give et saadant Afkald. Saaledes som det staaer for mig — og jeg er berettiget til at udtale, hvorledes det staaer for mig — vilde